

LA PÀTRIA I LLIBERTAT

Portaveu a Granollers del
NACIONALISME RADICAL CATALA

SURT ELS DIJOUS **15c.**

Redacció i Administració:
Carrer del Liri, 31

Granollers, 19 d'Abril de 1923

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

TRIMESTRE

a Catalunya . . . 2'50 ptes.
a l'Estranger . . . 3'— »

Una acusació sensacional

Ha sigut llençada als quatre vents pels professionals de la vella política granollerina: "Pàtria i Llibertat", s'ha venut!

Per a aquells que redacten les ferenyes columnes de "El Demócrata", havem passat a ésser esclaus de la "Lliga", desde que'l candidat senyor Trias va donar una quantitat a "Pàtria i Llibertat"; per a aquells altres que sempre de cara a l'olla municipal segueixen la desacreditada bandera de la "Lliga, ens havem venut a l'U. M. N., després d'haver cobrat del senyor Trias.

Sense pretendre negar la veritat de cap dels fets sobrevinguts, venim a desmentir rotunda i categòricament a tot aquell que s'atreveixi a parlar de venda, de transacció o de combinació entre nosaltres i altres sectors polítics. Per a justificar-nos n'hi hauria prou amb exposar a la vindicta pública els números publicats fins ara, perquè tothom vegés i jutgés l'actuació nostra, que ahir com avui ha sigut d'independència absoluta, de possessió ferma contra els uns i contra els altres, sense que mai la nostra idealitat hagi sigut hipotecada ni el nostre programa trahit.

El fet cert, però, que no negarem nosaltres ja que l'ha propagat el propi senyor Trias, és el de la cooperació econòmica. Però si afegirém que aquesta cooperació, ens vingué com un donatiu desinteressat, sense que l'acompanyés cap condició, que tampoc hauria sigut acceptada per nosaltres.

Si el senyor Trias al donar les 260 pessetes esperava una adhesió nostra a la seva política, anava perfectament enganyat i d'aquest engany ell sol ne té la culpa, ja que nosaltres llealment vàrem exposar-li els principals punts del nostre programa d'intransigència nacionalista radical esquerrana, i la nostra posició electoral futura, allunyada de tots, mentres no vingués la presentació d'un candidat que representés integralment els nostres ideals.

Tot això no espantà al senyor Trias. No per sentiment nacionalista sinó per interès propi subvencionà "Pàtria i Llibertat". Li convenia l'apa-

riació de noves forces que despertessin el sentiment catalanista i que combatessin la política d'En Torras? Així, ho criem nosaltres. Ell, però es perava molt més, segons se desprén dels fets sobrevinguts. Pensava potser que per la ridícula quantitat de 260 pessetes, (no 160 com diu "El Demócrata"), ell, esdevenia ja de fet l'àrbitre de la nostra orientació política? El fet és què quant ha vist que la nostra marxa seguia recta, que decididament no ens inclinàvem netament cap al costat d'on les pessetes havien sortit, no solament retirava violentment la subvenció oferta sinó que'ls seus satèlits més entusiastes i cridaners, sortien a pregonar el fet d'una traïció i d'una venda que no ha pogut existir més qu'en l'imaginació d'aquets visionaris electorers, acostumats a tota mena de contubernis i baixeses.

I, prou per avui. Tenim un ideal definit i una direcció ben senyalada. Diguin lo que vulguin uns i altres, nosaltres seguirem lluitant amb el mateix braó de sempre contra les forces que representen descaradament el poder centralista i qu'avui dominen nostra ciutat i contra les organitzacions regionalistes que sota el punt d'obrir català, han ben complert llur missió i sota el punt d'obrir estrictament granollerí, porten totes les tares de les passades actuacions i conxorxes amb el vell caciquisme.

Enteném qu'unes i altres, tenen que ésser eliminades. Creiém, fermament,

qu'unes i altres, tenen que desaparèixer; com desaparegueren aquells partits de l'època d'En Planas i Casals, fets amb pasta de càic i vestits amb credencials enganxades amb pastetes. Es precis deixar el camí lliure a les noves energies, qu'amarades d'un esperit de llibertat sense restriccions de cap mena, desenganyades dels vells tòpics constitucionals s'apresten a la lluita.

LA REDACCIO

Del Nostre Breviari

Per això quan pujavem al castell trobava una amarga voluptuositat en les meves penes; per això així que minvaven me complavia atormentant-me amb el dolor dels demés. I així que vaig poder escriure an els de casa, commós fins a les llàgrimes pels seus sofriments, els vaig dir que no patissin per mi, que no em passaria res de mal, que la presó no em donava gens de pena, que no em donguessin el remordiment d'haver-los fet plorar sense consol per l'obsessió de la disort que'ls portava. Aquesta carta la vaig escriure en català, i al cap d'una estona van tornar-me-la dient-me que no s'hi podia escriure.

—Faci-la en castellà, en francès, en alemany, si vol; però en català no pot ésser.—

Llengua avorrida! No més tu parles al meu cor.

De Les Presons Imaginàries d'en Pere Coromines.

Cadenes d'esclavatge

Per a encadenar un poble—deia Marat, el gran revolucionari francès—, el tirà comença per adormir-lo.

Per a mantindre'l encadenat —afegim nosaltres— no hi ha res com ben alimentar-lo.

El lleó del desert que yeiém darra reixes en el Parc de Barcelona, no llença udols de ràbia ni s'esberla la testa contra els ferres que'l rodejen, per tal que a l'hora acostumada arrivi cada jorn l'encarregat de la pitança. Els bons talls li han fet oblidar la llibertat perduda.

Lo mateix preté dels pobles el tirà. Amb festes i cançons; amb obres públiques de tota mena; amb protecció a les indústries; amb condecoracions i títols honorífics; amb adulacions i lleis populars es vol comprar a l'oprimit, la conformació, el silenci i l'oblit de la llibertat.

L'esclau, però, per ben alimentat qu'estiga, segueix essent esclau. L'abundància de carn no canvia sa situació ans bé l'agreuja afegint-hi la resignació de bèstia satisfeta.

Per això, quant el defensor de l'Estat Espanyol, vé a dir: "Vótem a mi i tindràs carreteres, i festes, i honors!" Vótem a mi i el teu ventre anirà tip i satisfet com el d'un mandari xinès!, el poble té que respondre: —Ens portes la llibertat?

Tenoriada electoral

El candidat.—Del teu cor tant se m'en dona, tonta! Lo qu'et busco es el cos... electoral.

Car tanmateix, aixó és lo qu'ens fa més falta, que lo altre, ja ens ho sabrem fer sols quants nostres braços siguem lliures de cadenes.

HYSPA

Els vividors

Així com els inconscients i els desenganyats, dels quins parlavem en els números anteriors, són un entrebanc, per a la bona marxa de l'Humanitat, els vividors són un flagell que produeix veritables estralls, atacant les coses més sagrades de la Societat.

El vividor té consciència del mal que causa: sap que va contra els seus germans; sap que comet un sacrilegi a la Llei natural; sap que és un assassí de consciències, mes, a ell res l'atura sinó que segueix sa criminal marxa per a sadollar les passions del seu cor crudel i egoista.

Per a poguer lograr els seus intents, conquesta a uns quants cànids tan egoistes com ell mateix, els quins, seduïts per l'esperança de futurs beneficis, s'entreguen de cos i ànima al prometedor de tantes grandeses i profits, i per una cosa tan duptosa no tenen cap escrúpol en vendre's l'honra, la consciència i la llibertat, imposant-se estúpídament un esclavatge vil i rastro; i el vividor, ajudat de tal caterva de satèlits, va fent sa tasca amb el lema de jo i sempre jo, fins que ve un dia que convenient-li seguir una altra ruta, canvia de cop i volta els seus projectes i amb tota frescura desprecia als imbécils que l'havien seguit, restant aquells amb un pam, de nas, com vulgarment es diu, perdent sòpítadament totes les llurs il·lusions i esperances i caient en el ridícul més gros.

Quant de compte devem tenir al afiliar-nos a un partit polític! Quanta d'atenció havem de posar per a observar l'esperit dels seus capitosts! Com prevenir-nos dels enganys adès citats! Com encertar una política noble i profitosa!

Granollerins! fixeu-vos en l'obra del catalanisme d'ençà que fou començat: el renaixement i la dignificació de la nostra llengua, la fundació de tants centres de cultura, el desenrotllament de les nostres tradicions i costums, la tasca benèfica i positiva de la Mancomunitat, etc., etc.; fixeu-vos en les aspiracions del modern catalanisme fill del antic (que aquest ja ha començat a missió i no pot aspirar a res més puig ja ha arribat a vell).

Atengueu que el nostre desitg és separar-nos d'uns opresors que ja tot

el món civilitzat titlla de caducs i demoralitzats i que, perquè necessiten de nosaltres, ens imposen a la força una esclavitut que no mereixem i que ens tenim d'expulsar mitjançant un sacrifici decisiu. El nostre programa és de civilització, de justícia i d'humanitat.

Aixó és política que no dona lloc a engany! Aquesta deuen seguir els catalans conscients!

I deixem estar els vividors que tard o d'hora ja la Pàtria els presentarà els comptes.

JOSEP M.ª RUERA

De les hores de soletat

Jo prou m'afanyo en mon camí mirant atent totes les coses per si algún cop pogués obrir les portes sempre misterioses d'allà on s'escriu d'etern destí

i m'escorcollo en el meu cor uns sentiments tots oposats doncs entre fibres del amor trovo les cordes del dolor fent-les vibrar els més gran pecats.

Escolto el cant de la virtut mentre ressona el clam del vici; veig transformar-se l'inquietut amb una dolça solitut on mort de sopte tot deficiu.

Vaig dialogant com si portés al meu costat un Gran Senyor que constantment me reprobés tota baixesa que he comés en la fondària del meu cor.

I es que per sobre el pensament un esperit sublimat va vigilant-me sempre atent, i es riu de mi quant vaig caient en la terrible fosquetat.

Ell, veu la meua turpitud perquè és per sobre la matèria que'm fa rodar esmaperdut; però ell és en mi ple de virtut i en ell jo sóc, ple de misèria.

En eixa lluita colossal qu'aguanto sempre dintre meu sento amb la febra bestial la delectança espiritual; flaqueses d'home amb goigs de Déu!

Per aixó, quant veig el cor mesquí atormentat per la carnassa, pujo en el meu trono diví, i em compadeixo desde allí però em sento gran dintre la raça:

la nostra raça inconscient del seu imperi espiritual! tot home porta un Déu dorment

al fons del cor, omnipotent, que tasta el pa de lo immortal!

Quant vinga el jorn que tots units poguém els homes despertà i a la claror dels esperits sien els pobles redimits, l'hora de viure arribarà.

Peró mentres pobles opresors atropellant als altres pobles vulguen alçar-se dictadors i pel fet d'ésser els més forts puguen junyir an els més nobles

mentres es dongui honor i glòria als assassins de llurs germans i amb lletres d'or conti l'història tots aquests crims tant inhumans, els jorns d'amor són molt llunyans!

Per aixó al mirar l'Humanitat tant arrapada a la carnassa, sorda a l'espiritualitat, que dropament i lenta passa duent l'abulia del remat, jo pujo al meu trono diví i em trobo sol, però desde allí em sento gran dintre la raça.

VERGARA

Convocatoria

A tots els que simpatitzin amb els ideals del Nacionalisme Radical, amb les idees d'esquerra i amb l'orientació senyalada en el periòdic se'ls convida a la reunió que tindrà lloc el proper diumenge dia 22, a les 3 de la tarda, en el domicili de la Redacció, carrer del Liri, n.º 31 per a parlar de la constitució d'una entitat que respongui fidelment a les nostres idealitats.

La Comissió organitzadora

Bar "La Bohemia"

D'EN

Esteve Julià

Licors fins de fabricació Nacional i Extranjera

Aperitius de totes menes

Amer Picón

Especialitat de la casa

Doctor Robert, 17

Granollers

L'eminent pianista Emil Sauer

Notes i comentaris

ASSOCIACIO DE MUSICA : CONCERT SAUER

Devant d'un públic tant nombrós com selecte, va tenir lloc el proppassat dilluns l'anunciat concert a càrrec de l'insigne pianista En Emil Sauer

El local de "La Alhambra" on va celebrar-se aital festa d'Art, oferia l'aspecte de les grans solemnitats, donant-hi un caire de gentiles l'assistència de bon nombre de damiselles que per lo vist i amb joia ho remarcuem, s'han decidit a sortir del retraïment en què per les coses d'Art i de l'esperit s'havien col·locat.

L'èxit del concert fou indescriptible, definitiu.

Les ovacions a l'eximí artista, foren espontànies i sense interrupció, veint-se obligat a executar diverses obres fora de programa, per tal de correspondre a l'entusiasme que desde'ls primers moments s'infiltrà en el cor dels oients.

Sentim que la manca d'espai ens privi de donar el nostre judici crític, amb l'extensió que la grandiositat de la festa i la categoria de l'artista en són mereixedores. Sols direm que amb aquest concert el nom de l'Associació de Música i el de la ciutat han sigut enlairats a unes regions, fins, avui, desconegudes.

Vagi per tant la nostra coral enhorabona a la Junta de l'entitat orga-

LLET CONDENSADA

MARCA "EL PAGÉS"

Elaborada per la "S. A. Industria Lechera"

LA MÉS NUTRITIVA

FÀBRICA A SANT CÈLONI (MONTSENY)

OFICINES: Plaça de Catalunya, 9
MAGATZEM: Carrer Trafalgar, 64

- BARCELONA -

Diposit a Granollers:
Enrie Puchades

nitzadora, ja que a la seva lloable activitat es deu l'haver pogut arribar el nom de Granollers a un nivell tant alt de cultura artística.

Al volt d'una fulla

Hem llegit la fulla repartida per la ciutat i signada per **El grupo Reparador de Injusticias**. El seu text és una cosa tant grollera i baixa que havent-nos empastifat els ulls llegint-la, no volem ara empastifar aquestes ratlles parlant-ne.

"El Demócrata" llença la insidiosa de què el repartiment de les fulles obeeix a tàctiques electorals dels seus adversaris. Per la nostra part dirém que la insidiosa no acompanyant-la d'una prova contundent, esdevé una baixa infàmia i ens dóna el dret a creure en una maniobra dels propis propagadors de la mateixa.

Ens dól en l'ànima el mal que aquestes normes de lluita denigrant i incivils fan a la cultura i bon nom de nostra volguda ciutat.

CATALUNYA CONTRA EL TERRORISME

Dissapte de la setmana passada, va celebrar-se al Ateneu Enciclopèdic Popular de Barcelona una reunió, en la que hi concorregué un bell estol de representacions d'entitats culturals i polítiques de diverses tendències liberals, al objecte d'organitzar una acció ciutadana, per acabar amb el terrorisme qu'envileix el bon nom de la nostra terra i compromet als ulls del món la nostra condició de poble civilitzat.

"Pàtria i Llibertat" va adherir-se al acte enviant-hi representació.

Va nomenar-se una ponència encarregada de portar a terme els actes que calgui realitzar i de redactar un manifest convocant a tot el poble de Barcelona que's sumi a la campanya contra el terrorisme. La ponència va

quedar integrada de la següent manera:

Srs. Campalans pels socialistes; Aguadé per l'Ateneu Enciclopèdic Popular; Gorza per La Lliga dels Drets de l'Home; Casals pel Centre de Dependents del Começ i de la Indústria; Aragay pels radicals; Domènech per l'Ateneu Barcelonès; Maurin per "La Batalla"; Alfonso per la Confederació Regional del Treball de Catalunya; Pestaña per "Solidaritat Obrera" i el nostre company Dr. Montaña per Esquerra Catalana.

"Pàtria i Llibertat" desde aquestes planes referma la seva adhesió a la campanya i posarà totes les seves forces per la total extirpació de la plaga terrorista.

MITING ELECTORAL

Diumenge passat, va celebrar-se l'inauguració del nou Centre Nacionalista, coincidint amb la celebració d'un miting a favor de la candidatura del Sr. Trias de Bes.

El local on va tenir lloc s'omplí de gom a gom, regnant-hi forsa entusiasme.

Parlaren els Srs. Francesc Sala de Granollers; Espinassa regidor de Moncada; Serra i Dachs de Granollers; Craselles de Cardedeu; Maspons i Camarasa; Jover en representació d'Acció Catalana; Sansalvador regidor de Barcelona; Jansana President de l'Assemblea de la Mancomunitat; Santiago de Riba, diputat provincial; el candidat Sr. Trias i, finalment el Sr. Duràn i Ventosa, Senador del Penat de Espanya.

Varen fuetejar durament la política d'En Torras i la seva significació anti-catalana. En aquest sentit hi coincidim nosaltres també.

Al tractar de definir la política de la Lliga, es varen evidenciar tot seguit els punts flacs del seu ideari, quedant manifestada la tàctica de constants claudicacions a que ens té acostumats aquell partit polític.

PÀTRIA
I
LLIBERTAT
Redacció:
Carrer del Liri, núm. 31
GRANOLLERS

Butlletí de subscripció

El sotsignat domiciliat a.....
carrer.....núm.....se suscriu per
un trimestre al periòdic «Pàtria i Llibertat» abonant el seu
import (1).....
.....de.....de 1923
Signatura ben llegible

(1) Marcar si es son domicili, si l'envia per Giro Postal, segells de correus o altre mitjà de pagament.

VISITA AL SENYOR MACIÀ

Divendres passat, una representació de "Pàtria i Llibertat", visità al il·lustre diputat per Catalunya, En Francesc Macià, i li féu entrega d'una fotografia de gran tamany, representant al capdill del nacionalisme en el moment d'adreçar la paraula al poble de Granollers, en el miting del 8 de Desembre passat.

El senyor Macià, després d'agrair amb sentides frases el petit record, adreçà breus paraules d'encoratjament als nostres representants.

COMENTARI JAUMI

En l'edició d'avui, dijous, del **Correo Catalán** de Barcelona, s'hi inseureix un comentari a les reunions celebrades per l'acabament del terrorisme en la capital.

Li estranya al **Correo Catalán** l'avinentesa per una acció ciutadana d'elements revolucionaris en l'aspecte social i dels catalanistes.

Sàpiga que una compenetració per aquesta feina és possible amb tots els homes que no tinguin vocació de reptil i representació de qualsevol tendència, mentres posin per damunt de

tot un sentiment humà i just de la vida. I el "Correo Catalán", sobretot, d'un quant temps ençà, s'ha caracteritzat per una inclinació a la política de repressions sanguinàries i es mogut per una intolerància sistemàtica que gaira-bé el fa incompatible amb tota convivència social. De totes maneres l'actuació d'ara no és més que una continuació dels fets del seu històric guerrer palesats a Granollers, en la luctuosa data del 17 de Gener de 1875.

ESTRENA UNA CANÇO D'EN JOSEP M. RUERA

Diumenge passat, l'Orfeó Gracienc va estrenar una cançó musicada pel nostre dilecte amic i redactor En Josep M. Ruera, en el Teatre Eldorado de la Capital, titulada "Salta boixet".

Va ésser molt ben rebuda pel públic, quin va obligar-ne el bis.

Rebi el bon amic la nostra fervent i cordial felicitació i el desig d'una bella i gloriosa carrera artística. Coneixem d'aprop els seus mèrits i el seu caràcter estudiós, penyores que'ns dónen el pressentiment d'un triomf.

ANIS CASTELLS

Fabricant

PERE CASTELLS

Mollet del Vallés

Sabateria Riera

Prim, 7. - Granollers

Calçats per a home desde 15 pts. el parell

Gran assortit en sabates de futbol en tots els colors i mides

Preus especials per a equips

Cupó Regal
Presentant aquest anunci la casa abonará el 5 per cent de descompte

Reservat per a l'anunci

dels **POUVOS** i **CRE-**

MA IMPERATOR per

a la bellesa de la dona

de la

Perfumeria

P A R E R A

Perfumeria GASSET

Quines
Colonies
Locions

GRANOLLERS

Fàbrica d'Anissats i Lieors

FRANCESC VENTURA ANIS ARLEQUI

Vins generosos

Licors de marca

XAMPANYS

Fàbrica: Carrer de Sant Eduard, núm. 11
Despatx: Plaça Bestiar, 24 - Telèfon 100

GRANOLLERS

FABRICA DE PASTES PER A SOPA

ESTEVE CAMILLO

FÀBRICA I DESPATX:

PRIM, 87 - TELEFON NÚM. 12

GRANOLLERS

La Doctora

T. CAMPAÑA CASSI

Membre de la «Société de Medicine et d'Hygiène Tropicales» de Paris. Secretaria dels «Archivos Médicos Franco-Hispano-Americanos». Ex-interna dels Hospitals de Saint Louis, Broca, Hotel Dieu i Rothschild, de París.

Es complau en oferir son
Consultori MÈDIC I QUIRÚRGIC per a malalties de la dona (Parts)

Consell de Cent, 322, enfil.
11 a 12 - 2 a 4

BARCELONA

Elaboració de fruita seca i molturació de blat-de-moro i tota mena de grans pel bestiar

Salvador Mitjá

Preus econòmics i màxim de rendiment

Passeig de la Muntanya, 12 (carretera La Roca)
Telèfon 91 GRANOLLERS

Grans - Cereals - Forratjes

F. Sala Torras

Magatzems:

Prim, 45 i Clavé, 15-Tel. 156

GRANOLLERS

Cals, Guix i Ciment
per a construccions

Francesc Pi

Magatzem:

Carrer d'En Josep Umbert, números 11 i 13
Telèfon 92 GRANOLLERS

DR. F. MONTAÑA GUASCH

Especialista en malalties de la pell i venerianes
dels Hospitals de París i del de la Sta. Creu

GRANOLLERS

Carrer de Barcelona, 1-2.º
Diumenges de 9 a 12

BARCELONA
Sant Pau, 28-pral.

Joan Sitjes
Sastre

Taller de Caldereria
Lampisteria i Electricitat

Construcció de tota classe d'aparells. Instalacions de tuberies. Alumbrat elèctric i motors. Especialitat en soldadures de plom amb plom per a àcits.

PERE FONT

Carrer de Prim, 78

Telèfon 154

Banco Nueva Hispania

Societat Cooperativa
de Crèdit i Estalvi

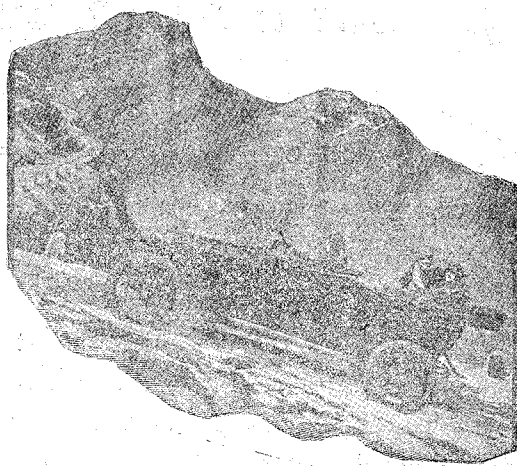
Rambla Catalunya, 16

BARCELONA

Capital suscrito Ptes. 6.800.000

Descompte d'efectes comercials - Crèdits personals - Prestecs i pignoració sobre valors de cotització corrent i sobre mercaderies, etc.

Garage SPORT

Taller de
reparacions
d'Automòvils

Doctor Robert, 35
GRANOLLERS